

DEGRADACIÓ DEMOCRÀTICA I CRISI DEL SISTEMA LIBERAL. MURS, MENTIDES I POPULISMES

Fer una fotografia del present de l'estat del món implica una gosadia excessiva en el marc d'un programa de reflexió i pensament com és l'**Enraonar**. Per això, hem enfocat l'encàrrec rebut cap a una visió generalista, posant l'accent en alguns elements que ens ajudaran a interpretar la realitat que vivim. Aquest cicle que proposem és una barreja de disciplines: filosofia política, relacions internacionals, geopolítica i periodisme. Només així ens podem aproximar al present.

El sistema liberal no ha sabut donar la resposta adequada a les crisis de finals del segle XX i de començaments del XXI. L'estat del benestar fa temps que fa aigües i les desigualtats de tot ordre no han deixat d'augmentar. Les classes mitjanes se senten agredides i han perdut la confiança en el sistema. La degradació de la democràcia liberal s'ha evidenciat amb l'arribada al poder d'opcions populistes d'extrema dreta, que qüestionen des de dins l'ordre institucional i posen l'accent en la confrontació entre el "nosaltres" i l'"ells". Són líders i governs que exploten les pors i les incerteses de la gent amb un discurs proteccionista, xenòfob i antiimmigració. La victòria de Donald Trump el 2016, amb els seus eslògans d'*America First* i *Make America Great Again*, ha estat un punt d'inflexió en aquest nou paradigma que, entre altres coses, està posant en qüestió el multilateralisme posterior a la Segona Guerra Mundial. El Brexit n'és l'exemple més recent.

Al mateix temps, el nombre de desplaçats i refugiats al món ha arribat a la xifra més alta de la història: més de 70 milions. Europa hi respon aixecant murs, bloquejant la frontera mediterrània i delegant el control migratori a tercers països enmig de flagrants violacions dels drets humans. La incapacitat de frenar el canvi climàtic, com acabem de veure a la passada cimera de Madrid, no farà res més que incrementar el conflictes en el futur. Avui és clarament una amenaça letal per al planeta i s'ha convertit en un element clau de geopolítica entre les grans potències. I l'Àfrica, el continent més empobrit del món, és l'epicentre d'aquesta nova realitat. Un continent en plena efervescència política per qui tothom es baralla i que el 2050 haurà duplicat la seva població.

De rerefons, la crisi del concepte de "veritat", sense el qual la democràcia no és possible. Abordarem el debat sobre les tan venerades, temudes o denostades xarxes socials, productores de fake news, sí, però al mateix temps potentíssimes eines d'una nova mobilització social que, des de l'Índia i Zimbàbue fins al Líban, Bolívia o Xile, també està canviant el món.

Coordinació del cicle

Carme Colomina i Cèlia Cernadas

Periodistes de l'àmbit internacional i expertes en relacions internacionals

Conferències

Seu: Casa Aymat. Centre de creació. 19 h Durada: 90 minuts

Dilluns 20 de gener

Crisi del sistema liberal. Causes i conseqüències

Josep Ramoneda, filòsof i analista polític.

Presentació a càrrec de les coordinadores del cicle:

Carme Colomina i Cèlia Cernadas

Dilluns 27 de gener

Fake News i xarxes socials. Conspiracions i desobediència civil

Simona Levi, co-fundadora de XNet, activista social i política, coordinadora del llibre "#Fake You. Fake News y desinformación".

Carme Colomina, periodista, investigadora del CIDOB.

Dilluns 3 de febrer

D'un món més obert a un món més tancat: l'America First de Donald Trump

Jordi Barbeta, periodista, excoorresponsal de La Vanguardia a Washington - **Raquel Sans**, periodista, excoorresponsal de TV3 a Washington - **Cèlia Cernadas**, periodista, excoorresponsal de Catalunya Ràdio a Washington.

Carme Colomina, periodista, investigadora del CIDOB.

Dilluns 10 de febrer

L'Europa fortalesa. Murs visibles i invisibles davant les migracions

Blanca Garcés, coordinadora de recerca, investigadora sobre migracions del CIDOB. - **Oriol Puig**, antropòleg i investigador.

Especialista en dinàmiques migratòries al Sahel. - **Agus Morales**, periodista i director de la revista SW. Autor del llibre "No som refugiats". - Modera: **Cèlia Cernadas**

Dilluns 17 de febrer

Justícia ambiental i geopolítica del clima

Joan Martínez Alier, investigador de l'ICTA, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB, i codirector de l'Atlas de Justícia Ambiental (ejatlas.org). - **Marie Vadendriessche**, investigadora sènior d'ESADEgeo, Center for Global Economy and Geopolitics. - Modera: **Cèlia Cernadas**

Carme Colomina, periodista, investigadora del CIDOB.

Dilluns 24 de febrer

Més enllà de l'exotisme: Àfrica, cruïlla i laboratori del segle XXI

Óscar Mateos, professor de Relacions Internacionals i Estudis Africans de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals, Blanquerna-Universitat Ramon Llull. - Modera: **Cèlia Cernadas**

Taller de lectures

Seu: Casa Aymat. Centre de creació. 19 h Durada: 90 minuts

Dimarts 28 de gener

Taller de lectura i debat sobre el document: "El món el 2020: Deu temes que marcaran l'agenda global", CIDOB.

Document disponible a: bit.ly/39hrmM

Eduard Soler, investigador del CIDOB. - Modera: **Carme Colomina**

Dijous 6 de febrer

Taller de lectura: Stanley, Jason. "Fatxa. Com funciona el feixisme i com ha entrat a la teva vida", Blackie Books, 2018.

- Modera: **Cèlia Cernadas**

Dijous 13 de febrer

Taller de lectura: Eggers, Dave. "Qué es el Qué". Penguin Random House, 2008. - Modera: Cèlia Cernadas

Dimarts 18 de febrer

Taller de lectura: Kakutani, Michiko. "La muerte de la verdad", Galaxia Gutenberg, 2019. - Modera: Carme Colomina

Sumant iniciatives

Curs d'hivern Universitat Internacional de la Pau.

Pau i pensament decolonial. Deconstruir el discurs contra l'Altre

Seu: Casa de Cultura

Divendres 21 de febrer, 19 h

Antigitanismo de estado y Autonomía política Romani. Tensiones, retos y desafíos del antirracismo político.

Cayetano Fernandez, militant antirracista a la Organización romani - **Kale Amenge**. Investigador del Centre d'Estudis Socials de la Universitat de Coimbra.

Dissabte 22 de febrer, 9.30 h

Discriminació estructural: Societat i lleis que oprimeixen.

Desirée Bela, escriptora activista antirracista i feminista. - **Daniela Ortiz de Zeballos**, artista multidisciplinar. (pendents de confirmació)

Dissabte 22 de febrer, 11.30 h

Com combatre el discurs de l'odi des del periodisme i l'activisme.

Lucia Mbomio, periodista. - **Moha Gerehou**, periodista, SOS Racisme.

Dissabte 22 de febrer, 13.30 h

Clausura

Enraonar = pensar + parlar

Entenem el pensament reflexiu com quelcom necessàriament interdisciplinari que ha de possibilitar noves vies vers la millora de la nostra capacitat de decidir i interactuar. És per això que volem que Sant Cugat compti amb un espai de referència en l'àmbit del pensament, la reflexió i la interacció social.

ENRAONAR són un conjunt de programes de reflexió pública sobre temes centrals de la societat contemporània a partir del pensament filosòfic, científic, polític, econòmic, jurídic, literari i artístic.

Els programes ENRAONAR, evidentment, no pretenen ser exhaustius, però procuraran generar interès a la ciutadania. Reflexionar és fer (fer-se) preguntes, plantejar (plantejar-se) respostes, i, llavors, tornar a començar. I, pel camí, interactuar.

Pensem que compartir és fer les coses millor. En aquest sentit, s'ha iniciat l'exploració d'acords de col·laboració amb diverses institucions del país, des de les universitats al CIDOB, passant pel CCCB o l'ICIP, així com amb mitjans de comunicació. Una de les col·laboracions prioritàries serà amb el Departament de Filosofia de la UAB. A nivell local, per comunitat d'interessos, Enraonar tindrà el suport de l'Ateneu Santcugatenc i iniciem una nova col·laboració, que tenim la voluntat d'allargar en el temps, amb la Universitat Internacional de la Pau. (UNIPAU)

Tot el cicle – conferències, tallers de lectures i curs d'hivern de la Universitat Internacional de la Pau – és de caràcter gratuït. En el cas dels tallers de lectures, cada participant haurà d'adquirir pel seu compte el llibre referit en cada cas, i per qüestions d'aforament, caldrà inscriure's prèviament a casaaymat@santcugat.cat

Cicles en preparació

Primavera 2020

Ètica, drets i deures

Coordinació: Victòria Camps

Amb la col·laboració del Departament de Filosofia de la UAB

"Enraonar vol dir parlar, però amb el matís que implica que, a més, es raona, és a dir, que s'escolta a l'altre, que es delibera i s'intenta arribar a conclusions de forma constructiva. Enraonar té un matís racional, no dogmàtic, pragmàtic i flexible."

(en la versió de Francesc Puigpelat)

ENRAONAR

PROGRAMES DE PENSAMENT

Cicle d'Hivern 2020

DEGRADACIÓ DEMOCRÀTICA I CRISI DEL SISTEMA LIBERAL MURS, MENTIDES I POPULISMES

Amb la col·laboració del CIDOB, Barcelona Centre for International Affairs, UNIPAU, Universitat Internacional de la Pau i l'Ateneu Santcugatenc

AJUNTAMENT DE
SantCugat

Cultura